

PARAULA I VIDA

El primer catequista de la diòcesi

El 23 de gener de 2010, a la basílica de Santa Maria de Mataró, celebrarem la beatificació d'un sacerdot de la nostra arxidiòcesi de Barcelona, el doctor Josep Samsó Elias (1887-1936). Serà la primera vegada que una beatificació es farà a l'arxidiòcesi de Barcelona, seguint les disposicions del Papa Benet XVI. Com es recordarà, el Sant Pare actual ha decidit que les beatificacions es facin a les Esglésies locals, mentre que les canonitzacions habitualment se celebren a Roma.

El nostre futur beat fou un excel·lent catequista. Va destacar tant en aquest servei, que el bisbe de Barcelona Manuel Irujo va dir: «El

El Dr. Josep Samsó amb els infants de la catequesi de Santa Maria de Mataró

Dr. Samsó és el primer catequista de la diòcesi». La seva activitat a la catequesi el va portar a disposar d'un bon nombre de catequistes i va organitzar cursos de formació per tal que la catequesi s'adaptés a la mentalitat dels infants.

D'aquesta activitat, el que fou canonge penitencier de Barcelona i professor de Teologia moral en el nostre Seminari, el doctor Cebrià Montserrat, deia: «El Dr. Samsó, a més de tenir uns dots excepcionals, és un sacerdot d'intensa vida interior, d'oració freqüent i una persona de profunda reflexió».

La seva obra més coneguda en aquest sentit és la seva *Guia per a catequistes i directores de catequesi* (1936). Segons el que fou bisbe de Segòvia i expert en catequesi, doctor Daniel Llorente, el doctor Samsó «tenia en la seva parròquia de Santa Maria de Mataró el catecisme més ben organitzat d'Espanya!».

El que fou arquebisbe de Barcelona, doctor Gregori Modrego, va escriure: «No vaig tenir l'honor de conèixer personalment el reverend Josep Samsó Elias, però foren tals les notícies que unànimement em donaren d'ell, que em vaig formar un alt concepte del zel amb què empenyia totes les obres d'apostolat, no essent certament la darrera l'ensenyament de la doctrina cristiana, que deixà una profunda petjada en els seus estimats mataronencs. Els seus escrits són una bona demostració del seu zel catequètic, així com de la seva competència».

La beatificació del doctor Samsó —precisament a Mataró i a la seva estimada basílica de Santa Maria— és una benedicció de Déu i ho hauríem de viure com una invitació a donar un nou impuls a la tasca d'evangelització i de catequesi d'adults, de joves i d'infants. Aquest és precisament l'objectiu fonamental del Pla Pastoral Diocesà que hem preparat per al bienni 2009-2011 sota aquest títol: «Anuncieu a tothom l'Evangelí».

La beatificació del doctor Samsó ha de ser també un fet rellevant de la celebració aquí de l'Any Sacerdotal proposat per Benet XVI a tota l'Església amb motiu del 150è aniversari de la mort de sant Joan Maria Vianney, el famós rector d'Ars. Tant Joan Maria Vianney com el nostre doctor Samsó foren rectors de parròquies, servidors d'unes comunitats cristianes, sacerdots plens de zel per tal de portar l'amor de Déu cap als homes i dones del seu temps. Tots dos foren uns evangelitzadors fidels, en obres i en paraules, plens d'entusiasme i de caritat. I tots dos ens inviten a lliurar-nos a l'obra de l'evangelització, malgrat l'hivern que vivim en l'àmbit de la fe.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Una tradició infantil entranyable

La globalització i la internacionalitat arriba a les nostres tradicions, com la tradició montserratina de l'anomenat bisbetó. Coincidint amb la festivitat de sant Nicolau, patró dels infants, a Montserrat hi ha un costum que ve dels temps medievals. Els membres de l'escolania elegeixen un company seu com a bisbetó i dos companys més, un com a vicari i un altre com a secretari del jove prelat, que aquell dia té unes atribucions especials, de les quals sempre en fa ús amb un gran seny. Doncs bé, el bisbetó 2009 és un noi que es diu Steen Knudsen i Esquerda, de Collbató (Baix Llobregat), de pare danès i de mare catalana, mentre que com a vicari episcopal fou escollit Pau-Joan Pratsobrero i Andreu, de Gurb (Osona) i com a secretari episcopal, en Niels Knudsen i Esquerda, germà bessó del bisbetó.

GLOSSA

No els oblidem

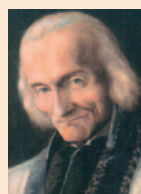
Una noia, en el moment de les pregàries dels fidels de la Missa del Gall parroquial, pregà dient: «Pare, avui volem tenir presents, també, els qui mai estan presents en el nostre món, aquells a qui hem fet invisibles o els hem tret la veu, els que sofreixen perquè altres puguin gaudir: els més pobres i els empobrits. Volem tenir presents tots aquells que neixen, viuen i moren enmig d'una crisi social i econòmica permanent, fruit dels valors d'una societat que nosaltres —que sí que tenim veu i vot— anem forjant dia a dia.

» És per això que demanem, Senyor, la teva força, perquè ens ajudi a ser una comunitat valenta que denunciï la injustícia i, alhora, una comunitat oberta a tothom que treballi per la justícia, malgrat les dificultats personals i les resistències que ofereix l'estructura social. Volem demanar-te que el nostre desig sigui viure la Vida que el Déu infant, tot just arribat en aquesta nit santa, ens ha portat. Que sapiguem descobrir la presència de Jesucrist en el rostre dels germans que no gaudeixen dels mateixos drets i privilegis que nosaltres. Et demanem, Pare, que la fe en Ell sigui la font on begui el nostre compromís d'amor i de servei als exclosos del món.»

Una pregària «per tots aquells que neixen, viuen i moren enmig d'una crisi social i econòmica permanent», presentada en la nit de Nadal, precisament quan se'ns convida a comprar i consumir sense mesura. A casa nostra, i arreu del món, hi ha moltes persones que s'ajusten a aquesta denominació. Cada dia n'hi ha més. També hi ha moltes persones sensibles a aquesta realitat que demana una resposta. Els cristians hem de ser testimonis de la Vida que ens ha ofert Jesús infant. D'aquesta tendresa de Déu que mira amb misericòrdia la humanitat i confia en la nostra capacitat d'acolliment, de compassió, de compartir, de donació personal generosa, de ser germans. Som al bell mig de les festes nadalenques. Bon moment per revisar les nostres respostes: donar temps a les persones que estan soles, col·laborar en les campanyes de recollida d'aliments, fer un donatiu a Càritas pel quart món, no oblidar el tercer... «En ell hi havia la vida, i la vida era la llum dels homes. La llum resplendeix en la foscor, i la foscor no ha pogut ofegarla» (Jn 1,4-5). La noia acabava la seva pregària, dient: «Preguem al Senyor». Afegim-hi: «Us ho demanem, Senyor».

Enric Puig Jofra, SJ

Pensaments de sant Joan M. Vianney

▶ Allò que ens sorprendrà durant tota l'eternitat és que a nosaltres, essent tan miserables, se'ns hagi donat un Déu tan gran. En sortir de la Santa Taula som tan feliços com ho haurien estat els Mags si s'haguessin pogut endur el Nen Jesús.

▶ Lo que nos sorprenderá durante toda la eternidad es que a nosotros, siendo tan miserables, se nos haya dado un Dios tan grande. Al salir de la Santa Mesa somos tan felices como lo hubieran sido los Magos si hubieran podido llevarse al Niño Jesús.

(Cura de Ars, Su pensamiento, su corazón. Barcelona 1994)

DIUMENGE II DESPRÉS DE NADAL

▶ Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira (Sir 24,1-2.8-12)

La saviesa, s'elogia ella mateixa, es gloria enmig del seu poble, parla en la reunió del poble de l'Altíssim, es gloria davant dels seus estols, dient: «El Senyor de l'univers em donà una ordre, el qui em va crear i m'assenyala on plantarà la meua tenda em digué: "Acampa entre els fills de Jacob, fes d'Israel la teva heretat".

M'ha creat abans del temps, des del principi, i mai més no deixaré d'existir. Li dono culte davant d'ell al temple sant. Així m'he establert a Sió, m'ha fet trobar repòs a la ciutat que ell i jo estimem, exerceixo el meu poder a Jerusalem. He tret brotada en un poble ple de glòria, en la possessió del Senyor; en la seva heretat».

▶ Salm responsorial (147)

R. *El qui és la paraula es va fer home / i plantà entre nosaltres el seu tabernacle.*

Glorifica el Senyor, Jerusalem, / Sió, canta lloances al teu Déu, / que assegura les teves portes / i beneeix dintre teu els teus fills. R.

Manté la pau al teu territori / i et sacia amb la flor del blat. / Envia ordres a la terra / i la seva paraula corre de pressa, no es detura. R.

Anuncia les seves paraules als fills de Jacob, / als fills d'Israel els seus decrets i decisions. / No ha obrat així amb cap altre poble, / no els ha fet conèixer les seves decisions. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 1,3-6.15-18)

Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt del cel; ens elegí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irreprochables als seus ulls. Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, que dóna lloança a la grandesa dels favors que ens ha concedit en el seu Estimat.

Per això, ara que he sentit parlar de la fe que teniu en Jesús, el Senyor, i del vostre amor per tots els fidels, jo no em canso de donar gràcies per vosaltres, i us recordo en les meves pregàries, demanant al Déu de nostre Senyor Jesucrist, el Pare gloriós, que us concedeixi els dons espirituals d'una comprensió profunda i de la seva revelació, perquè conegueu de veritat qui és ell: demanant-li també que il·lumini la mirada interior del vostre cor, perquè conegueu a quina esperança ens ha cridat, quines riqueses de glòria us té reservades, l'heretat que ell us dóna entre els sants.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 1,1-18)

Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. Era, doncs, amb Déu al principi. Per ell tot ha vingut a l'existència, i res del que ha vingut a existir no hi ha vingut sense ell. Tenia en ell la Vida, i la Vida era la Llum dels homes. La Llum resplendeix en la foscor, però la foscor no ha pogut ofegar-la. Existia el qui és la Llum veritable, la que, en venir al món, il·lumina tots els homes.

Era present al món, al món que li deu l'existència, però el món no l'ha reconegut. Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit. Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els concedeix poder ser fills de Déu. No són nascuts per descendència de sang, ni per voler d'un pare o pel voler humà, sinó de Déu mateix. El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle, i hem contemplat la seva glòria, que li pertoca com a Fill únic del Pare ple de gràcia i de veritat.

▶ Lectura del llibre del Eclesiàstic (Sir 24,1-2.8-12)

La sabiduria se alaba a sí misma, se gloria en medio de su pueblo, abre la boca en la asamblea del Altísimo y se gloria delante de sus Potestades. En medio de su pueblo será ensalzada, y admirada en la congregación plena de los santos; recibirá alabanzas de la muchedumbre de los escogidos y será bendita entre los benditos. El Creador del universo me ordenó, el Creador estableció mi morada: «Habita en Jacob, sea Israel tu heredad». Desde el principio, antes de los siglos, me creó, y no cesaré jamás. En la santa morada, en su presencia, ofrecí culto y en Sión me establecí; en la ciudad escogida me hizo descansar, en Jerusalén reside mi poder. Eché raíces entre un pueblo glorioso, en la porción del Señor, en su heredad, y resido en la congregación plena de los santos.

▶ Salmo responsorial (147)

R. *La Palabra se hizo carne y acampó entre nosotros.*

Glorifica al Señor, Jerusalén; / alaba a tu Dios, Sión: / que ha reforzado los cerrojos de tus puertas, / y ha bendecido a tus hijos dentro de ti. R.

Ha puesto paz en tus fronteras, / te sacia con flor de harina. / Él envía su mensaje a la tierra, / y su palabra corre veloz. R.

Anuncia su palabra a Jacob, / sus decretos y mandatos a Israel; / con ninguna nación obró así, / ni les dio a conocer sus mandatos. R.

▶ Lectura de la carta del apòstol san Pablo a los Efesios (Ef 1,3-6.15-18)

Bendito sea Dios, Padre de nuestro Señor Jesucristo, que nos ha bendecido en la persona de Cristo con toda clase de bienes espirituales y celestiales. Él nos eligió en la persona de Cristo, antes de crear el mundo, para que fuésemos

santos e irreprochables ante él por el amor. Él nos ha destinado en la persona de Cristo, por pura iniciativa suya, a ser sus hijos, para que la gloria de su gracia, que tan generosamente nos ha concedido en su querido Hijo, redunde en alabanza suya.

Por eso yo, que he oído hablar de vuestra fe en el Señor Jesús y de vuestro amor a todos los santos, no ceso de dar gracias por vosotros, recordándoos en mi oración, a fin de que el Dios de nuestro Señor Jesucristo, el Padre de la gloria, os dé espíritu de sabiduría y revelación para conocerlo. Ilumine los ojos de vuestro corazón, para que comprendáis cuál es la esperanza a la que os llama, cuál la riqueza de gloria que da en herencia a los santos.

▶ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 1,1-18)

En el principio ya existía la Palabra, y la Palabra estaba junto a Dios, y la Palabra era Dios. La Palabra en el principio estaba junto a Dios. Por medio de la Palabra se hizo todo, y sin ella no se hizo nada de lo que se ha hecho. En la Palabra había vida, y la vida era la luz de los hombres. La luz brilla en la tiniebla, y la tiniebla no la recibió.

La Palabra era la luz verdadera, que alumbra a todo hombre. Al mundo vino, y en el mundo estaba; el mundo se hizo por medio de ella, y el mundo no la conoció. Vino a su casa, y los suyos no la recibieron. Pero a cuantos la recibieron, les da poder para ser hijos de Dios, si creen en su nombre. Éstos no han nacido de sangre, ni de amor carnal, ni de amor humano, sino de Dios. Y la Palabra se hizo carne y acampó entre nosotros, y hemos contemplado su gloria: gloria propia del Hijo único del Padre, lleno de gracia y de verdad.

La Santa Família amb santa Anna i sant Joan Baptista infant, pintura del Greco, Museu del Prado, Madrid

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

- **Dilluns:** (litúrgia hores: 2a setm.): 1Jn 3,7-10 / Sl 97 / 1Jn 1,35-42
- **dimarts:** 1Jn 3,11-21 / Sl 99 / Jn 1,43-51
- **dimecres:** Is 60,1-6 / Sl 71 / Ef 3,2-3a.5-6 / Mt 2,1-12
- **dijous:** 2Co 5,14-20 / Sl 102 / Lc 12,35-40
- **divendres:** 1Jn 4,7-10 / Sl 71 / Mc 6,34-44
- **dissabte:** 1Jn 4,11-18 / Sl 71 / Mc 6,45-52
- **diumenge** vinent, del Baptisme del Senyor (lit. hores: 3a setm.): Is 42,1-4.6-7 / Sl 28 / Ac 10,34-38 / Lc 3, 15-16.21-22.

Les lectures d'aquest diumenge ens presenten tres itineraris. El llibre de l'Eclesiàstic (conegut també com el Siràcida o llibre del fill de Sira) descriu l'itinerari de la Saviesa. Com la paraula creadora de Déu, la Saviesa surt de la boca de l'Altíssim i travessa el cel, l'abisme, el mar i la terra, buscant un lloc on residir. Al final del seu recorregut posa la tenda a Jerusalem, la ciutat estimada, i juntament amb el seu poble, l'heretat del Senyor, s'encamina cap al temple per celebrar el culte.

El pròleg de l'evangeli de Joan ens parla de l'itinerari del Fill de Déu utilitzant un terme grec, *logos*, que vol dir pa-

raula. El seu viatge va tenir més entrebancs i dificultats que el de la Saviesa: alguns no el varen acceptar i ell va haver de patir el rebuig i la soledat. Malgrat tot, no es va fer enrere sinó que es va mantenir ferm en la seva decisió. Va posar la seva tenda entre nosaltres i es féu home com nosaltres.

Per acabar, la carta als Efesios ens ofereix l'itinerari del cristià, fill adoptiu de Déu. En un primer moment, l'himne d'acció de lloança amb què comença la carta evoca el moviment de Déu vers l'home mitjançant Jesucrist. A continuació, en canvi, Pau defineix el nostre camí vers Déu com una coneixença cada vegada més profunda.

El símbol del viatge o, si volem, de l'itinerari resumeix l'estructura fonamental del Nadal. D'una banda, Nadal és la vinguda de Crist enmig de nosaltres i, de l'altra, és el començament del nostre retorn a Déu, del nostre camí de fe, esperança i amor.

Si fer el primer pas ens fa por, si continuar el camí que vàrem començar anys enrere ens fa por, si fer marxa enrere o redreçar la nostra ruta ens fa por, recordem que el Senyor ens precedeix, obrint nous camins i protegint-nos dels perills. Ell és l'Emmanuel, el «Déu amb nosaltres».

COMENTARI

El qui és la paraula s'ha fet home

FE CRISTIANA I SOCIETAT ACTUAL

Francesc d'Assís, l'obra de Déu

Prenc aquesta figura perquè —malgrat la distància que ens separa— resta suficientment establerta per la història i pels seus seguidors i perquè continua ferma l'apreciació que Francesc d'Assís ha estat el més literal i alhora inspirat seguidor de Jesús de Natzaret. Davant un any nou i davant els missatges de pau manifestats aquests dies, la seva figura, emblemàtica de la fe cristiana, ens pot ajudar.

Francesc encarna la fe en l'Evangeli de Jesucrist sobretot en aquests punts:

1. Francesc apareix com l'obra de Déu: com la persona per qui la fe ha estat no només una certa experiència sinó manifestació i impacte global de Déu en la seva personalitat. En termes paulins, la iniciativa de la gràcia de Déu ha desplegat en ell la seva acció poderosa.
2. La fe de Francesc és tota atreta per l'Amor de Déu. Francesc basa les seves actituds en l'amor i en la misericòrdia (amor que

aixeca). Francesc deixa passar a través d'ell i dels seus companys tota la força humanitzadora i divinitzadora de l'amor de Déu.

3. Juntament amb la misericòrdia, Francesc desplega l'alegria, la pobresa, la fraternitat, la pau i la reconciliació, un sentit totalment positiu de la Creu, és a dir, disposa l'Evangeli de la manera més apta per ser viscut per la societat del seu temps.
4. L'amor a la naturalesa, que té com a fonament la contemplació del Creador i de la criatura i, en el fons, està basada en la identitat de la Veritat, el Bé i la Bellesa, i en l'accés que hi tenim, ja que estem dotats d'una intel·ligència simbòlica, la qual, unida a l'amor, pot penetrar en el santuari de la Veritat, del Bé i de la Bellesa, és a dir, de Déu.

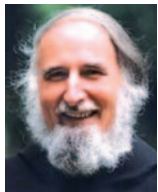
Aquests quatre punts seran completats per quatre més en el proper escrit.

Josep M. Rovira Belloso

(La fe cristiana en la societat actual, Edicions 62)

CAMINS VERS LA LLIBERTAT

No robaràs (i 2)

Encara que originàriament el setè manament es referia al robatori de persones, té també vigència, naturalment, en relació amb el robatori actual. Robatori significa pispar la propietat d'un altre.

Al manament de no robar, allò decisiu és la confiança entre les persones. Quan no hi ha confiança, quan he de suposar constantment que els altres poden violar la meua propietat, es requereixen sistemes de seguretat. Avui dia s'inverteixen enormes quantitats de diners i d'energia en instal·lacions de seguretat i d'alarma. Això mostra que, a la societat, la pèrdua de confiança li costa cara de mantenir. La manca de confiança és un dels factors de la crisi econòmica i financera que patim.

Quan els robatoris són freqüents, sorgeix un clima de desconfiança que fa impossible una bona relació mútua en tots els ordres, també en els negocis i els intercanvis comercials i monetaris.

Déu no vol que entre les persones hi creixi la desconfiança. Vol que elles es protegeixin dels lladres dissimulats per tal que puguin confiar les unes en les altres. Però l'experiència mostra que, sovint, el setè manament no té efectes. Ara bé, a mesura que perd validesa, es fa visiblement més difícil establir unes relacions confiades.

Especialment a l'evangeli de Lluc, Jesús sempre diu als seus deixebles que han de repartir llurs béns entre els pobres. Aquesta és la resposta de Jesús al setè manament. I és una resposta molt actual. Perquè robar no es refereix només als robatoris que els pobres fan als rics, sinó també a l'adquisició de riqueses injustes, una qüestió de molta actualitat. Jesús demana que aquells que tenen béns siguin solidaris amb els pobres, i només així l'imiten a ell.

Vist en sentit positiu, el setè manament podria expressar-se així: jo tinc el suficient i deixo als altres allò que han adquirit justament. I qui ha pres quelcom a un altre l'hi ha de tornar per tal que novament tingui per a ell el que és suficient. No envejo res a l'altre, sinó que m'accontento amb el que tinc, amb allò que he elaborat i que he rebut de Déu.

Anselm Grün

(Els deu manaments, Editorial Claret)

SANTORAL

3. ✠ Diumenge II després de Nadal. Sant Anter, papa (grec, 235-236) i mr.; santa Genoveva (s. v), vg., patrona de París; sant Fulgenci, bisbe (agustiniana); sant Daniel, mr.; sant Atanasi (o Tannari), mr; sant Josep-Maria Thomasi, prev. teatí, cardenal; beat Alan de Solminià, bisbe; beat Ciríac-Elies de Chavara, prev. carmelità.

4. Dilluns. Sant Rigobert, bisbe; sant Odiló, abat de Cluny (†1048); santa Isabel-Anna Seton, rel. paüla, dels Estats Units; beata Àngela de Foligno, rel. terciària franciscana; santa Genoveva Torres, vg.

5. Dimarts. Sant Telèsfor, papa (grec, 125-136) i mr.; sant Simeó Estilita (388-459), monjo siríac; santa Emiliana, vg.; sant Joan-Nepomucè Newman, bisbe (redemptorista); beat Dídac-Josep de Cadis, prev. caputxí; sant Carles de Sant Andreu, rel. passionista.

6. ✠ Dimecres. Epifania del Senyor. Diada dels sants Reis o mags d'Orient: Melcior, Gaspar i Baltasar, i també Adoració (dels Reis, o Dora); sant Melani, bisbe; sant Nilamó; santa Macra, vg. i mr.

7. Dijous. Sant Ramon de Penyafort (†1275), prev. dominicà, del Penedès, patró dels juristes i canonistes; sant Julià de Toledo, bisbe; santa Virgínia, mr.; sant Crispí, bisbe; sant Tell, abat.

8. Divendres. Sant Apol·linar, bisbe; sant Severí, abat; santa Gúdula (†712), vg., a Brussel·les; sant Pere Tomàs, bisbe (carmelità).

9. Dissabte. Sant Eulogi de Còrdova, prev. i mr. (859) mossàrab; sants Julià i Basilissa, esposos mrs.; sant Andreu Corsini, bisbe (carmelità); santa Marciana, vg. i mr.

INTENCIONS DEL SANT PARE (gener)

General: Perquè els joves usin bé els mitjans de comunicació moderns.

Missionera: Per la unitat dels cristians i les8 persones de la cultura, perquè prenguin consciència de la unitat entre tots els cristians.

ENTREVISTA

PAU GARSABALL

Un conte de Nadal.cat

Televisió de Catalunya i el Centre Promotor de la Imatge han coproduït una pel·lícula que, per la seva temàtica nadalenca, s'ha pogut veure durant aquests dies per diferents televisions autonòmiques de l'Estat. El film, que porta per títol *Conte de Nadal.cat* —també s'ha traduït al castellà—, ha estat rodat íntegrament a casa nostra —el gruix argumental passa al Monestir de Montserrat—, sota la direcció de Ferran Llagostera. La història és una adaptació d'una peça teatral de Josep Albanell, realitzada pel guionista Pau Garsaball, que ha actualitzat el conte —li ha donat un llenguatge visual.

Per fer guions de pel·lícules amb valors cristians cal ser creient?

Cal un punt de sensibilitat, és clar. També cal no fer massa cas del món que ens envolta ni de les notícies que genera i creure que la gent encara es pot relacionar d'una altra manera. En una paraula, cal tenir una mica de fe, i aquesta és una característica molt cristiana i també molt universal.

El cinema espiritual s'ha perdut una mica?

És l'home qui ha perdut l'espiritualitat. Estem massa preocupats per la seguretat. Tot ens fa por. No confiem en la vida. L'espiritualitat vol temps, repòs, meditació, confiança, credulitat... Tot el contrari d'allò que la nostra societat ens dóna. El que fa el cinema és mostrar aquesta situació. Personalment, em trobo còmode amb aquest tipus de textos perquè em permeten jugar amb un món més enllà. Només l'humor i el sentiment et permeten fugir de la realitat... i de vegades va bé fer-ho!

Amb quin personatge del pessebre se sent més identificat?

És una pregunta que pot generar respostes força esbojarrades... Però responen de manera seriosa crec que per gaudir plenament d'un fet com aquest cal un punt d'ingenuïtat. No s'ha d'intel·lectualitzar massa —com potser farien els reis o el dimoni, molt interessats perquè la cosa no funcionés. I dels àngels no n'hem de parlar, per raons òbvies; per tant, probablement em quedaria amb la figura de qualsevol pastor: gent humil, amb una sensibilitat més nua.

Òscar Bardají i Martín

PSICOLOGÍA DE LA FAMILIA

Educar en sexualidad responsable

Nuestros jóvenes son bombardeados con un lujurioso y apetitoso sexo que está omnipresente en su vida cotidiana: revistas espe-

cializadas, pornografía televisiva, vallas publicitarias, anuncios, telefonía erótica, etc. «Luego —escribe Josep Argemí—, una vez nuestros jóvenes están bien estimulados y bien liberados para no reprimir, ni siquiera controlar, sus impulsos sexuales, les impartimos unas únicas recomendaciones para evitar enfermedades de transmisión sexual y embarazos no deseados».

Salta a la vista que la educación sexual de la población juvenil tiene que alcanzar objetivos de más altura, contemplando la condición humana en toda su dimensión, sin caer en la mera genitalización de la sexualidad ni en la trivialización del sexo.

La educación sexual se debe impartir en familia. Es únicamente en el seno familiar donde cada progenitor sabe la clase de información que requieren sus hijos en cada edad y el mejor modo de administrársela a cada uno según su manera de ser y su nivel de comprensión. La información sobre sexualidad tiene que ser muy personalizada. Pertenece a la esfera de la privacidad, de la intimidad de la persona y no de la colectividad. No se puede dejar una materia de educación tan importante en manos extrañas —por más expertos que se hagan titular—, ya que, obviamente, el problema no reside en la educación sexual en sí, sino en quién la imparte y en su actitud en relación con su propia sexualidad y con la sexualidad ajena.

El objetivo ha de ser el sentido de responsabilidad ante la responsabilidad propia y ante la ajena.

Dr. Paulino Castells

(Psicología de la familia, Ed. Ceac, Barcelona 2008)

AGENDA

ACTES I CONFERÈNCIES

VI aniversari de la mort de Rosa Deulofeu. El proper dijous 7 de gener, el cardenal Martínez Sistach presidirà la celebració de l'Eucaristia, a les 19 h, a l'església de Sant Agustí (Pl. St. Agustí 2). Com es recordarà, el cardenal arquebisbe decidí obrir el procés diocesà per a la beatificació d'aquesta jove que fou delegada de Pastoral de Joventut i que ens deixà un gran testimoni de vida cristiana.

Parròquia de Santa Anna (c/ Sta. Anna 29). El Grup de Joves «Espai Jesús amic» té aquestes activitats obertes a tothom: Pregària de Taizé, tots els divendres de 22 a 24 h. Missa Jove Internacional, amb cants i lectures en diversos idiomes, tots els diumenges a les 20 h.

Jornada monàstica amb les Agustines del Monestir de Sta. Maria Magdalena (c/ Vallmajor 29). Dia 9 de gener de 10.30 a 19.30 h. Només per a dones. Programa de la jornada al web: www.laspiedrasvivas123.com. Confirmació d'assistència: Tels. 932 011 907 i 606 502 230.

Parròquia Mare de Déu dels Àngels. Dimarts 5 gener (10.30 a 18.30 h), tradicional recollida de joguines a la cruïlla del c/ València-Balmes, per als nens dels centres necessitats amb qui col·laborem i dels centres de les seves missions.

Sobre la nova llei de l'avortament. Dins l'espai «Temes d'actualitat a la Concepció» el sacerdot i doctor en medicina Xavier Sobrevia parlarà sobre el contingut de l'anomenada llei de l'avortament. Dia 10 de gener (19.30 h) a la sala Concepció, parròquia de la Concepció (c/ Llúria 70).

Església de Sant Gaietà-PP Teatins. Diumenge 3 (18 h) concert de Nadal amb les corals Som i Madrigalistas, per col·laborar amb els menjadors infantils a Cali (Colòmbia). (c/ Consell de Cent 293).

BREUS

Versió electrònica de la Bíblia de Montserrat. Oferta gratuïtament per la biblioteca del Monestir per a dispositius mòbils. La descàrrega d'aquest document es pot realitzar a través del web: www.bibliotecademontserrat.net. Abans cal tenir instal·lat el software Isilo —que s'ofereix també de franc al mateix web.

Un representant del Patriarcat rus visita el Sr. Cardenal. El Dr. Martínez Sistach

ITINERARI DEL DR. JOSEP SAMSÓ

7. Inhumació a la basílica de Santa Maria

Les despulles mortals del Dr. Samsó foren enterrades al mateix cementiri de Mataró, el dia 3 de setembre de 1936, en el nínxol 40 de l'illa primera. El dia 23 d'octubre de 1944 rebé nova sepultura a la basílica parroquial de Santa Maria de Mataró, en el sòl de la capella de les santes Juliana i Semproniana, filles i patrones de la ciutat, en un acte que presidí el bisbe de Barcelona Gregorio Modrego Casaus. És la capella tercera entrant a la basílica, a l'esquerra.

Un dels familiars del Dr. Samsó declarà en el procés que, el Dr. Modrego aquell dia li va dir: «Aviat tindreu un sant a la família». Una imatge de Crist, el Bon Pastor,

presideix el seu sepulcre; una imatge que expressa la seva vida.

En el procés alguns testimonis declaren que el Dr. Samsó no havia adoptat públicament cap opció política. Havia destacat per la seva gran personalitat com a sacerdot i com a rector. De cap manera —diuen— es pot trobar una motivació política per la seva mort. La seva única preocupació era la de ser un bon sacerdot i complir la seva missió.

La seva germana Montserrat recorda (en unes memòries escrites per ella) que el Dr. Samsó havia dit a la seva mare: «Demano a Nostre Senyor que, si em té destinat per al martiri, em doni fortalesa per a sofrir-lo».

Els testimonis del procés de beatificació són ben clars: el Dr. Samsó sabia que s'encaminava cap al martiri i el desitjava.

rebé, el dia 19 de novembre, Mons. Innokenty, metropolità de Korsun, del Patriarcat ortodox rus, que estava acompanyat del vicari general per a Espanya i Portugal. Mons. Innocenty fou acollit per la Delegació Diocesana d'Ecumenisme i presidí diverses celebracions, amb l'ajut d'aquesta delegació diocesana, per als fidels de l'Església ortodoxa russa.

CURSETS

Instituto Teología y Humanismo. «La Iglesia que soñamos» por el P. Emilio Barcelón Maicas, O.P., del 11 al 14 de enero, de 18.45 a 19.45 h en el salón Penyafort (c/ Bailén 10, Barna). Informació: Teléfono 932 463 300.

LLIBRES

Record del germà Adrià Trescents. Amb el títol *Hermano Adriano*. Una luz en el camino de los más pobres, s'ha editat un DVD amb el rostre somrient del germà de La Salle Adrià

Trescents, que firmava els seus llibres amb tres lletres «HAL» (Hermano Adriano Luis). També s'ha publicat un llibre-biografia de 94 pàgines titulat *Hermano Adriano Trescents Ribó*. Informació: Germà Antoni Palom, telèfon 934 183 500.

Goundi, unas vacaciones diferentes. El subtítol de este libro indica muy bien su contenido: «Una aventura solidaria en Chad». Es la aventura vivida por Isabel Rodríguez Vila, fotógrafa y enfermera, y colaboradora de su marido Mario Ubach, médico. Un libro con un prólogo de Javier Nart, cónsul de Chad en Barcelona, y con una presentación de Jaume Barberà. Un texto bellamente ilustrado con las fotos hechas por la autora. Plataforma editorial, Colección Testimonio, Barcelona 2009, 208 pág. www.plataformaeditorial.com.

Record del P. Bonaventura Ubach. Publicacions de l'Abadia de Montserrat (PAMSA) ha editat, amb la supervisió del P. Damià Royere, el llibre *Dietari d'un viatge per les regions de l'Iraq (1922-1923)*, que conté el dietari del viatge realitzat pel P.

Jornada Sacerdotal Interdiocesana

Amb motiu de l'Any Sacerdotal que el Papa Benet XVI ha proposat a tota l'Església, els bisbes de Catalunya han fet pública una carta en la qual inviten els preveres, diaques i seminaristes a una Jornada sacerdotal interdiocesana que se celebrarà a Mataró el 23 de gener de 2010, coincidint amb la beatificació del Dr. Josep Samsó i Elias, prevere i màrtir. Aquesta serà la primera beatificació que se celebrarà a Catalunya seguint les disposicions donades pel Sant Pare actual. La cerimònia comptarà amb la presència del prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, Mons. Angelo Amato.

Els bisbes catalans diuen en la seva carta que «en l'avinentesa de la celebració del mil·lenari del temple de la parròquia de Santa Maria de Mataró, de la qual el Dr. Josep Samsó fou rector, i dins de la celebració de l'Any Sacerdotal, el Sant Pare ha concedit poder celebrar la beatificació d'aquest exemplar i zelós sacerdot que va exercir sempre el ministeri sacerdotal imitant el Bon Pastor».

La Jornada Sacerdotal tindrà el següent horari: 11 h, arribada a la basílica de Santa Maria de Mataró; 11.30 h, Eucaristia concelebrada i ritu de la beatificació; 14 h, dinar de germanor al col·legi «Maristes Valldeïmia».

Els preveres, diaques i seminaristes que vulguin assistir a aquesta jornada s'han d'inscriure, fins al 15 de gener de 2010, a la Secretaria General del bisbat respectiu. Més indicacions pràctiques es troben als webs de cada un dels bisbats o al web de l'Arquebisbat de Barcelona: www.arqbcn.cat.

Bonaventura Ubach, un monjo totalment dedicat a l'estudi de la Bíblia i del món oriental, creador del Museu Bíblic i Oriental de Montserrat. Un llibre-crònica d'un viatge que interessarà, sens dubte, els bibliastes i els admiradors de l'obra del P. Ubach.

PALABRA Y VIDA

El primer catequista de la diòcesis

El 23 de enero de 2010 celebraremos en la basílica de Santa María de Mataró la beatificación de un sacerdote de nuestra archidiócesis de Barcelona: el doctor Josep Samsó Elias (1887-1936). Por vez primera una beatificación será celebrada en la archidiócesis de Barcelona, siguiendo las disposiciones del Papa Benedicto XVI. Como se recordará, el Santo Padre actual ha decidido que las beatificaciones se hagan en las Iglesias locales, mientras que las canonizaciones habitualmente se celebran en Roma.

Nuestro futuro beato fue un excelente catequista. Tanto destacó en este servicio, que el obispo de Barcelona Manuel Irujo afirmó: «El Dr. Samsó es el primer catequista de la diócesis». Su actividad en la catequesis lo empujó a animar a un numeroso grupo de catequistas y a organizar cursos de formación para que la catequesis se adaptara a la mentalidad de los niños.

De esta actividad, quien fue canónigo penitenciario de Barcelona y profesor de Teología moral en nuestro Seminario, el doctor Cebrià Montserrat, decía: «El Dr. Samsó, además de poseer dotes excepcionales, es un

sacerdote de intensa vida interior, de oración frecuente y una persona de profunda reflexión».

Su obra más conocida en este sentido es *Guía para catequistas i directores de catequesis* (1936). Según la opinión del que fue obispo de Segovia y experto en catequesis, doctor Daniel Llorente, el doctor Samsó «¡tenía en su parroquia de Santa María de Mataró el catecismo más bien organizado de España!».

Quien fue arzobispo de Barcelona, doctor Gregorio Modrego, escribió: «No tuve el honor de conocer personalmente al reverendo Josep Samsó Elias, pero fueron tales las noticias que unánimemente me dieron de él, que me formé un alto concepto del celo con que emprendía todas las obras de apostolado, no siendo por supuesto la última la enseñanza de la doctrina cristiana, que dejó una profunda huella en sus estimados matoroneses. Sus escritos son buena demostración de su celo catequético así como de su competencia».

La beatificación del doctor Samsó —precisamente en Mataró y en su estimada basílica de Santa María— es una bendición de Dios y debiéramos vivirla como una in-

vitación a dar un nuevo impulso a la tarea de evangelización y de catequesis de adultos, jóvenes y niños. Éste es precisamente el objetivo fundamental del Plan Pastoral Diocesano que hemos preparado para el bienio 2009-2011 bajo el título: «Anunciad a todos el Evangelio».

La beatificación del doctor Samsó también ha de ser un hecho relevante de nuestra celebración aquí del Año Sacerdotal propuesto por Benedicto XVI a toda la Iglesia con motivo del 150 aniversario de la muerte de san Juan María Vianney, el famoso cura de Ars. Tanto Juan María Vianney como nuestro doctor Samsó fueron párrocos, servidores de unas comunidades cristianas, sacerdotes llenos de celo capaces de mostrar el amor de Dios a los hombres y mujeres de su época. Ambos fueron evangelizadores fieles, en obras y en palabras, llenos de entusiasmo y de caridad. Y ambos nos invitan a entregarnos a la causa de la evangelización, a pesar del invierno que vivimos en el ámbito de la fe.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona